

Nr 222.

Af herr **Röing**, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande af tullverkets utgiftsstaten för år 1911 m. m.

Såsom af den kungl. propositionen nr 60 till detta års Riksdag framgår (sid. 139 och 143), har kungl. generaltullstyrelsen efter framställning från Sveriges allmänna tulltjänstemannaförening till förtydligande föreslagit en något ändrad lydelse af 3:e stycket i § 4 af det den kungl. propositionen bifogade förslag till aflöningsreglemente för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning, sådant det blifvit af kommissionen för granskning af tullverkets staten affattadt. Denna ändrade lydelse af ifrågavarande stycke har Kungl. Maj:t äfven tillstyrkt i den kungl. propositionen.

Samma stycke af nämnda § 4 af förslaget till aflöningsreglemente synes mig emellertid äfven i en annan del tarfva ett förtydligande för att tjänstemännen säkert och i full utsträckning skola tillförsäkras den förmån i fråga om rätt till löneförhöjning, som stadgandet otvifvelaktigt torde afse, att de skola komma i åtnjutande af.

Ifrågavarande stycke inledes med orden: »Den, som från tjänst i lägre ålderstilläggsgrupp befordras till tjänst i närmast högre sådan grupp, må för åtnjutande af rätt till löneförhöjning» o. s. v. (sid. 247 i kungl. propositionen).

Den i citatet förekommande relativa bisatsen kan nu tolkas så, att däri endast föreskrifves, det befordran skall ske från tjänst i lägre ålderstilläggsgrupp till tjänst i *närmast högre* sådan grupp, oafsedt när denna befordran ägt eller äger rum, för att den ifrågavarande förmånen skall tillkomma tjänstemannen, vid hvilken tolkning intet torde vara att anmärka mot formuleringen.

Fästes däremot större vikt vid ordet »befordras», kan bestämmelsen tolkas så, att den ifrågavarande förmånen endast må tillkomma den,

som i framtiden, sedan aflöningsreglementet träd i kraft, eller samtidigt därmed vinner sådan befördran. Enligt denna tolkning skulle sålunda en tjänsteman, som befördras strax före reglementets ikraftträdande, gå förlustig den nämnda förmånen, under det att han skulle få åtnjuta den, om han befördras samtidigt med eller efter reglementets ikraftträdande. Till närmare belysande af den verkan, denna strängare tolkning kan medföra, torde få anföras ett exempel.

A. befördras från kammarskrifvare i första ålderstilläggsgruppen 11 år, sedan han vunnit anställning som ordinarie sådan, till kontrollör i andra gruppen och efter ytterligare 9 år till tullförvaltare i tredje gruppen. Sker hans befördran till kontrollör den 1 januari 1911, då reglementet antages träda i kraft, eller därefter, synes han otvifvelaktigt blifva berättigad att tillgodoräkna sig två öfverår från första gruppen, d. v. s. den tid, han innehaft kammarskrifvarejänsten, sedan han intjänat den stadgade tiden af nio år, för att såsom sådan kunna komma i åtnjutande af tredje löneförhöjningen. Enligt § 4 af det föreslagna aflöningsreglementet får han således tillträda den första löneförhöjningen såsom kontrollör ett år och den tredje sju år, sedan han befördrats till kontrollör. Då han sedan tjänar nio år såsom kontrollör, får han vid befördran till tullförvaltare äfven räkna två öfverår från andra gruppen och tillträder såsom sådan första löneförhöjningen ett år efter befordringen.

Har A. åter befördrats till kontrollör den 1 januari 1910, torde han icke få åtnjuta den första löneförhöjningen såsom sådan förrän tre år efter utnämningen, ty det den 1 januari 1911 ikraftträdande aflöningsreglementet stadgar, att den, som befördras, må räkna öfverår, men nu har A. redan förut befördrats. Då han nu icke får räkna öfverår från första gruppen, blir han icke berättigad till tredje löneförhöjningen i andra gruppen förr än nio år efter befordringen, d. v. s. just då han befördras till tullförvaltare. Den första löneförhöjningen såsom sådan erhåller han likaledes först tre år sedan han tillträd tjänsten.

I detta senare fall får således A. åtnjuta samtliga löneförhöjningar i såväl andra som tredje gruppen två år senare i förhållande till befordringen än hvad händelsen skulle blifva, ifall han befördras till kontrollör ett år senare eller den 1 januari 1911, och detta oaktadt tjänstetiden i båda fallen förutsättes vara alldeles densamma.

Att han i det senare fallet enligt aflöningsreglementet af den 10 juni 1904 vid sin befördran till kontrollör den 1 januari 1910 är berättigad att tillgodoräkna sig ett öfverår från första ålderstilläggsgraden, som motsvarar första ålderstilläggsgruppen enligt det nu föreslagna

aflöningsreglementet, torde föga hjälpa honom, då det äldre reglementet upphört att gälla, när det sättes i fråga, att han skall få åtnjuta ålders-tillägg såsom kontrollör. Det synes verkligen, som om han skulle gå förlustig det öfverår, han en gång intjänat enligt det äldre reglementet.

Af det anförda torde emellertid framgå, att den ifrågavarande punkten i § 4 aflöningsreglementet kan tolkas på två sätt, och att den senare här ofvan relaterade tolkningen kan medföra för tjänstemännen mycket orättvisa och obilliga förhållanden med afseende å rätten till löneförhöjning. Det synes nästan orimligt, att en sådan tolkning ens skulle kunna ifrågasättas, men känt är, att lagar och förordningar tolkas efter bokstafven, och då torde en sådan tolkning af stadgandet icke vara utesluten. Det torde dock knappast hafva varit afsedt, att den anförda bestämmelsen skulle verka på det sätt, som här ofvan relaterats i det senare befordringsfallet. Stadgandet synes mig därför äfven i denna del behöfva ett förtydligande, som utesluter denna ofördelaktiga tolkning, och torde detta kunna ske därigenom, att ordet »befordras» utbytes mot »befordrats», hvilken tempusform äfven synes mer lämplig, då fråga om löneförhöjning i regel uppstår först någon tid efter befordringen, och för öfrigt användes uti motsvarande stadgande uti § 2 af det äldre aflöningsreglementet.

På grund af det anförda tillåter jag mig därför föreslå, att Riksdagen för sin del måtte besluta,

att tredje stycket af § 4 uti det till kungl. propositionen nr 60 fogade förslag till aflöningsreglemente för tjänstemän vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning må erhålla följande lydelse: »Den, som ifrån tjänst i lägre ålderstilläggsgrupp befordrats till tjänst i närmast högre sådan grupp, må för åtnjutande af rätt till löneförhöjning — — — grupp».

Stockholm den 5 mars 1910.

Erik Röing.